

Nationaal Archief
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Nummer Toegang: 2.09.98

**Inventaris van het archief van het Ministerie van
Justitie: Archiefbescheiden betreffende het
Koninklijk Huis (1816-1980)**

Versie: 18-06-2018

Centrale Archief Selectiedienst

Nationaal Archief, Den Haag 2009

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Koninklijk Huis	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
Inhoud en structuur van het archief.....	8
Verantwoording van de bewerking.....	8
Verwant materiaal.....	9
Beschikbaarheid van kopieën.....	9
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Ministerie van Justitie: Archiefbescheiden betreffende het Koninklijk Huis

Archiefbloknummer:

J27

Omvang:

37 inventarisnummer(s) 0,20 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Ministerie van Justitie

Ministerie van Justitie, Afdeling Kabinet

Ministerie van Justitie, Eerste Afdeling

Ministerie van Justitie, Eerste Afdeling, AS

Ministerie van Justitie, Afdeling AS

Ministerie van Justitie, Afdeling Grondwetszaken

Ministerie van Justitie, Afdeling I/II; Privaatrecht

Ministerie van Justitie, 1e Afdeling A

Ministerie van Justitie, 1e Afdeling C

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Het archief bevat stukken betreffende aangelegenheden inzake leden van het Koninklijk Huis. Dit zijn voornamelijk stukken betreffende de naam- en titelgeving van leden en a.s. leden van het Koninklijk Huis, zoals de oorsprong en schrijfwijze van de titel en naam Oranje-Nassau. Verder lijsten en extracten uit registers van de Burgerlijke Stand betreffende - en stukken omtrent regelgeving en te volgen procedures bij - geboorten, huwelijken en sterfgevallen in het Koninklijke Huis.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Deels openbaar, deels beperkt openbaar (B). Beperking betreft stukken betreffende nog levende leden van het Koninklijk Huis.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Ministerie van Justitie: Archiefbescheiden betreffende het Koninklijk Huis, nummer toegang 2.09.98, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Justitie / Koninklijk Huis, 2.09.98, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

KONINKLIJK HUIS

¹

In Nederland wordt een onderscheid gemaakt tussen de begrippen Koninklijke familie en Koninklijk Huis. De Koninklijke familie bestaat uit alle nakomelingen van de laatste nog levende koning(in). Het lidmaatschap van het Koninklijk Huis daarentegen is bij wet geregeld. Lid zijn naast het staatshoofd het afgetreden staatshoofd, en de leden van de Koninklijke familie die voor troonopvolging in aanmerking komen. De echtgenoten en weduwnaars of weduwen van de leden maken eveneens deel uit van het Koninklijk Huis. Het recht op troonopvolging bezitten alleen leden van het Huis Oranje-Nassau die tot in de derde graad verwant zijn met de regerende koning(in).

Als een lid van het Koninklijk Huis trouwt zonder toestemming van de Staten-Generaal, verliest hij of zij het lidmaatschap van het Koninklijk Huis. Ook als een nieuwe koning(in) aantreedt, kan een aantal leden van het Koninklijk Huis het lidmaatschap van het Koninklijk Huis verliezen: wie niet tot in de derde graad familie is van de nieuwe koning verliest immers het recht op opvolging.

Alleen leden van het Koninklijk Huis kunnen uitkeringen uit de staatskas ontvangen. De staat stelt ook enkele paleizen ter beschikking. Dat zijn paleis Noordeinde en paleis Huis ten Bosch, beide in 's-Gravenhage, het Koninklijk Paleis in Amsterdam, het huis De Eikenhorst te Wassenaar en het paleis Het Loo te Apeldoorn.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

Het archief is volledig ter bewaring aangewezen en overgedragen aan het Nationaal Archief.

Overbrenging van een overheidsarchief

¹ Bron: www.koninklijkhuis.nl

Inhoud en structuur van het archief

VERANTWOORDING VAN DE BEWERKING

Als uitvloeisel van het meerjarenconvenant afgesloten op 4 januari 2000 tussen het Ministerie van Justitie, het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Centrale Archief Selectiedienst (CAS) is door de CAS in de periode 2005 - 2007 het archiefbestand betreffende het Koninklijk Huis van het Ministerie van Justitie over de periode 1816 - 1980 bewerkt, omvang 0,625 meter.

De in deze toegang opgenomen bescheiden betreffende het Koninklijk Huis zijn afkomstig van diverse afdelingen van het Ministerie van Justitie. Daar waar mogelijk is dit in een noot aangegeven. De dossiers zijn per onderwerp c.q. aangelegenheid in chronologische volgorde opgenomen in de inventaris.

Voor de materiële staat van het archief is de bewerking uitgevoerd conform de brochure Om de kwaliteit van het behoud, normen 'goede en geordende staat' uitgave Beekhuis/Hol 1993 van de Rijksarchiefdienst/Pivot.

Verwant materiaal**BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN**

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

- 1-3** Lijst en extracten uit registers van de Burgerlijke Stand betreffende geboorten, huwelijken en sterfgevallen in het Koninklijke Huis.
1816 - 1966 2 pakken en 1 omslag
- 1** Lijst en extracten. 1816 - 1843
- 2** Extracten. 1850 - 1966
- 3** Opgave van verbalen behorende bij de lijst van extracten. 1816 - 1936, omslag
- 4-25** Stukken betreffende aangelegenheden inzake leden van het Koninklijk Huis.
1837 - 1967 1 pak en 21 omslagen
- 4** Willem I Frederik, Prins van Oranje-Nassau, 24-08-1772 - 12-12-1843; Zijne Majesteit Koning; betreffende overlijden, fotokopieën. 1843 - 1844
- 5** Frederika Louise Wilhelmina (1e vrouw van Koning Willem I), Prinses van Pruisen, 18-11-1774 - 12-10-1837; Hare Majesteit Koningin; betreffende overlijden, fotokopieën. 1837
- 6** Henriëtte Adriana Ludovica Flora (2e vrouw van Koning Willem I), Gravin d'Oultremont de Wégimont, 28-02-1792 - 26-10-1864; Hare Majesteit Koningin; huwelijk op 17-02-1841 met Koning Willem Frederik, fotokopieën. 1841
- 7** Willem II Frederik George Lodewijk, Prins van Oranje-Nassau, 06-12-1792 - 17-03-1849; Zijne Majesteit Koning; betreffende overlijden, fotokopieën. 1849
- 8** Willem III Alexander Paul Frederik Lodewijk, Prins van Oranje-Nassau, 19-02-1817 - 23-11-1890; Zijne Majesteit Koning; regeling bij onverhoopt overlijden. 1889
- 9** Emma Wilhelmina Theresia, Prinses van Waldeck en Pyrmont, 02-08-1858 - 20-03-1934; Hare Majesteit Koningin; betreffende overlijden. 1934
Afdeling Kabinet.
- 10-12** Wilhelmina Helena Paulina Maria, Prinses van Oranje-Nassau, 31-08-1880 - 28-11-1962; Hare Majesteit Koningin. 1900 - 1963
- 10** Verloving en huwelijk met Zijne Hoogheid Hertog Hendrik van Mecklenburg. 1900 - 1901
1e Afdeling C.
- 11** Duur van het regeringstijdvak en naamstelling. 1901 - 1962
- 12** Overlijden. 1962 - 1963
- 13-15** Hendrik Wladimir Albrecht Ernst, Hertog van Mecklenburg geb. Schwerin, 19-04-1876 - 03-07-1934; Zijne Koninklijke Hoogheid Prins. 1900 - 1934
- 13** Naturalisatie. 1900 - 1901
1e Afdeling C.
- 14** Wapen, verleend bij Koninklijk Besluit van 30 september 1901. 1901 - 1902
1e Afdeling AS.
- 15** Overlijden. 1934

- 16-17** Juliana Louise Emma Marie Wilhelmina, Prinses van Oranje-Nassau, 30-04-1909; Hare Majesteit Koningin. 1909 - 1937
- 16** Geboorte, verloving en huwelijk met Prins Bernhard van Lippe-Biesterfeld. 1909
Afdeling AS.
- 17** Titelverlening aan Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard; naamgeving aan nakomelingen. 1936 - 1937
Afdeling Kabinet.
- 18** Bernhard Leopold Frederik Everhard Julius Coert Karel Godfried Pieter, Prins van Lippe-Biesterfeld, 29-06-1911; Zijne Koninklijke Hoogheid Prins; naturalisatie. 1936 - 1937
Afdeling Kabinet.
- 19-20** Beatrix Wilhelmina Armgard, Prinses van Oranje-Nassau, 31-01-1938; Hare Majesteit Koningin. 1938 - 1966
- 19** Geboorte. 1938
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2049](#)
1e Afdeling.
- 20** Huwelijk met Jonkheer Claus von Amsberg. 1966
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2049](#)
Afdeling Grondwetszaken.
- 21-22** Claus George Willem Otto Frederik Geert, Jonkheer van Amsberg geb. Dötzingen, 06-09-1926; Zijne Koninklijke Hoogheid Prins. 1965 - 1966
- 21** Naturalisatie. 1965, pak
Afdeling Kabinet; Privaatrecht/Nationaliteitsaangelegenheden.
- 22** Titels en namen van Prins Claus en eventuele nakomelingen. 1965 - 1966
- 23** Irene Emma Elisabeth, Prinses van Oranje-Nassau, 05-08-1939; Hare Koninklijke Hoogheid Prinses; huwelijk met Prins Karel Hugo Bourbon Parma. 1964
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2050](#)
- 24** Margriet Francisca, Prinses van Oranje-Nassau, 19-01-1943; Hare Koninklijke Hoogheid Prinses; uitbreiding van bevoegdheden van de Consul-Generaal te Montreal; geboorte, verloving en huwelijk met Mr. Pieter van Vollenhoven; naamgeving van nakomelingen. 1942 - 1967
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2054](#)
Afdeling I/II; Privaatrecht.
- 25** Maria Christina, Prinses van Oranje-Nassau, 18-02-1947; Hare Koninklijke Hoogheid Prinses; geboorte. 1947
[Openbaarheid beperkt tot 01-01-2058](#)
1e Afdeling C.
- 26-29** Stukken betreffende de verhandeling van de oorsprong en schrijfwijze van titel en naam Oranje-Nassau. 1891 - 1980 4 omslagen
- 26** Onderzoeken door R. Fruin en Jhr.Th.H.F. van Riemsdijk, vroegere Algemene Rijksarchivarissen, op grond van welk recht de Nederlandse prinsen uit het Huis van Oranje de titel van Prins van Oranje-Nassau, of ook wel van Nassau-Oranje, mogen aannemen of voeren. 1891 - 1900
Afdeling Kabinet.
- 27** Reactie van de minister van Justitie J.A. Loeff met betrekking tot de vraag van de Koningin of mocht worden aangenomen, dat de

- kinderen geboren uit haar huwelijk, de naam Oranje-Nassau zullen dragen. 1902
1e Afdeling C.
- 28** Onderzoek naar de oorsprong van het weglaten van de verbindingsstreep in de naam Oranje-Nassau. 1936
Afdeling Kabinet.
- 29** Onderzoek door de archivaris van het Ministerie van Justitie over de oorsprong en schrijfwijze van de titel en naam Oranje-Nassau. 1980
- 30** Stukken betreffende de totstandkoming van het Koninklijk Besluit van 6 februari 1901 no. 80 regelende de naam te dragen door alle Prinsen en Prinsessen der Nederlanden, wettige nakomelingen van Hare Majesteit Koningin Wilhelmina. 1900 - 1901 1 omslag
1e Afdeling C.
- 31** Stukken betreffende het verlenen van medewerking aan het mogelijk nemen van maatregelen, om te voorkomen dat de naam of titel van Oranje voor Harer Majesteits Vorstenhuis verloren zal gaan, door middel van onderzoek naar de tussen de leden van het Vorstelijk geslacht van Nassau gesloten Erbvereine. 1900 - 1901 1 omslag
1e Afdeling C.
- 32** Stukken betreffende het verzoeken om inlichtingen aan de Hoogen Raad van Adel, over de wijze waarop de verhouding van Harer Majesteits aanstaande Gemaal, Zijne Hoogheid Hertog Hendrik van Mecklenburg-Schwerin, tot de Nederlandse adel en aangaande de titels als Gemaal der Koningin zal behoren te worden geregeld. 1900 - 1901 1 omslag
1e Afdeling A.
- 33** Stukken betreffende het toekennen van naam en titel Prins of Prinses van Oranje aan de nakomelingen uit het huwelijk van Hare Majesteit Koningin Wilhelmina volgens de Erfverdragen uit 1713 en 1732. 1902 1 omslag
- 34** Stukken betreffende het toekennen van naam en titel Prins van Oranje, volgens de Erfverdragen van 1732, 1736 en 1783 en van later daarmee in verband staande overeenkomsten, aan de aanstaande Gemaal, de Hertog van Mecklenburg, van Hare Majesteit de Koningin na de huwelijksvoltrekking. 1902 1 omslag
1e Afdeling C.
- 35** Stukken betreffende regelgeving omtrent te volgen procedures bij geboorte en overlijden van leden van het Koninklijk Huis. 1934 - 1967 1 omslag
- 36** Stuk betreffende het beantwoorden, door de archivaris van het ministerie, van de vraag van de minister van Justitie betreffende de reden waarom Koning Willem I zich na zijn abdicatie "Graaf van Nassau" noemde. 1980 1 stuk
- 37** Stukken betreffende opgave van de stamboom van de Koninklijke Familie van 1772 tot 1972. [1975] 1 omslag